

Abonamentele  
se facă la Tipografia  
Statului.

# ARCHIVA ISTORICĂ A ROMÂNIEI.

Esse uă dată pe  
septembra cu prețul  
de 1 galbenă pe an.

SUB AUSPICELE MINISTERIULUI JUSTIȚIEI, CULTELORU și INSTRUCTIONII PUBLICE.

Annul I.

**Redactor: B. PETRICEIU-HAJDEU,**

Annul I

ex-professor superior de istorie și statistică, ex-bibliotecar, ex-membru alii Comissionii documentale.

## Documente inedite în limbe străine.

No. 174.

Bistrița, 1428, iuliu 8, pergamenă.

Alessandru-vodă celu Bună hărăzesce monastiril Bistrița 31 sălașe de Țigană și 12 bordeie de Tătari, enumerându-l pe nume.

(Archiva Statului)

+ Милостіа божієа. азъ Iw Александра воевода и господина въсени молдавлахійской земли. etc. приложих монастирю оуспіїю etc. на Бистрици. тридесати и единъ члвкъ Циганъ. и двадесатъ хижъ Татаръ. иманвеми тѣж члвкъ Циганъ. кназъ Команъ. Марко. Сината. Котора. Ивашко. Крка. Конста. Владъ. Нанъ. Ехава. Мирча. Шофватъ. Чрната. Иванъ. Данчавъ. дрвги Нанъ. Жэржъ. Херманъ. сынове Голеви Никола . . . . Команъ. Бонко. дрвги Херманъ. Марко. Трвцъ. . . . Тома. Завидъ. Матасъ. Команъ . . . . Чрната. а Татаре на има сътъ. Палмешъ. Тодеръ. Тома. Чабдан. Филимонъ . . . . Филипъ. Борисъ. Татко . . . . Лсканъ . . . . тое въсе да естъ etc. а на то естъ въбра нашего господства etc. сына господствами Илайша воеводы. и въбра въсѣхъ дѣтина нашихъ. и въбра въоръ нашихъ. въбра пана Михаила и дѣтини его.— Благчи и дѣтини его.— Квпична дворника.— Драгоша и дѣтини его.— Негри.— Жэржъ и дѣтини его.— Илайша и дѣтини его.— Дана и дѣтини его.— Ориша и дѣтини его.— Ивана дѣтка.— Кркти и дѣтини его.— Стана висттарника.— Жэржъ Жометатева и дѣтини его.— Чэрбы и дѣтини его.— Стана Брзлича и дѣтини его.— Домонкваша столника.— Негрила чашника.— Ходка постелника. и въбра въсѣхъ etc. (incheiarea, cu numele vel-logofetului: Нѣгое), на Бистрици. влѣт. /віца юл и

† Cu mila lui D-деи ей Ionă Alessan-

dru vodă, stăpânindu totă terra moldo-româna, amu accordată monastirii Adormirii dela **Bistrița** 31 famillie de Țigană și 12 bordeie de Tătari; éră numile aceloră famillie de **Țigană** sunt: kinezul Comană, Marco, Sinata, Cotoră, Ivașco, Curkeia, Costea, Vladu, Nanu, Ehava, Mircea, Sofultea, Cernattu, Ivanu, Danciu, altu Nanu, Jurja, Herman, fielori lui Gole Nicola . . . . Cojanu, Voico, altu Herman, Marco, Trutu, . . . . Toma, Zavidu, Matasă, Comanu . . . . Cernatutu; éră numile **Tătarilor** sunt: Palmeșu, Toderu, Toma, Ciabalașu, Filimonu . . . . Filippu, Borisu, Tateo . . . . Lucaciu . . . . acești toți, pentru căr este credința domniei noastre și a fiului domniei melle Hiașu vodă, și a tuturoră copiilor nostru, și a boierilor nostri: panul Mihaile și copiii lui, p. Vîlce și copiii lui, p. Capciciei vornicu, p. Dragoșu și copiii lui, p. Negru, p. Jurjă și copiii lui, p. Nestecu și copiii lui, p. Hiașu și copiii lui, p. Danu și copiii lui, p. Oresu și copiii lui, p. Ivanu Déteo, p. Crăstea și copiii lui, p. Stanu visternicu, p. Jurjă Jumetate și copiii lui, p. Ciurba și copiii lui, p. Stanu allu lui Bărle și copiii lui, p. Domoncușu stolnicu, p. Negrilă paharnicu, p. Hodeo postelnicu, și toți etc. (incheiarea, cu numele vel-logofetului: Négoia). La **Bistrița**, 6936, iuliu 8,

No. 175.

Sucéva, 1429, iunii 1, pergament

Alessandru-vodă celu Bună hărăzesce lui Onică unu satu pe Jejia, enumerându intre marturii ace



stel donațiunii pe toți fiș domnesci: Iliașu-vodă, Stefanu, Petru și Alessandru.

(Archiva Statului)

Милостю божію. мы. Алеандръ воевода etc. аже тут истинныи нашъ савга єника. сакжна намъ правою и вѣрною слѣженою. тѣмъ мы. видѣвше etc. даанъ есми емъ оу нашенъ земли оу молдавскон. едно село на Жежин. где емъ естъ домъ. суркъ со всѣмъ доходамъ etc. а на то естъ вѣра нашего господства etc. и вѣра сына господствами Иліаша воеводы. и вѣра сыновъ господствами. Стецка и Петра и Алеандря. и вѣра кояръ господствами. вѣра пана Михаила и дѣти его.— Блачи и дѣти его.— Негри.— Иліаша и дѣти его.— Квачича дворника и дѣти его.— Жвржа и дѣти его.— Дана и дѣти его.— Исаїа и дѣти его.— Жвржа Жвметатевича и дѣти его.— Домоквша столника и дѣти его.— Братъла и дѣти его.— Стана и дѣти его.— Нѣгоя аогодета.— Негрила чашиника.— Костица постелника. и вѣра оуѣхъ etc. (incheiarea, cu numele Михаил граматик) оу Сочавѣ вѣтъ вѣлъ ініа:

† Cu mila lui D-деу noi **Alessandru**-vodă etc.; elă că acéstă adevărata slugă a noastră **Onica** ne-a servită cu dreptate și cu credință, dreptăcare î-amă dată în terra nostră moldovenescă unu satu pe **Jejia** unde i-se află casele, ca să-i fie moșia cu totu venitul, fiindu incredințători domnia noastră, și fiul domniei melle **Iliașu-vodă**, și fiul domniei melle **Stețco** (Stefanu), **Petru** și **Alessandru**, și boierii domniei melle: panul **Mihailu** cu copiil, p. **Vîlcea** cu copiil, p. **Negru**, p. **Illașu** cu copiil, p. **Cubelci** vornicu cu copiil, p. **Jurjă** cu copiil, p. **Danu** cu copiil, p. **Isaia** cu copiil, p. **Jurjă** alii lui **Jumestate** cu copiil, p. **Domocușu** stolnicu cu copiil, p. **Brată** cu copiil, p. **Stanu** cu copiil, p. **Negoia** logofetă, p. **Negrilă** paharnicu, p. **Costică** postelnicu, și toți etc. (incheiarea, cu numele grammaticului: **Mihailu**). In **Suceava**, 6937, iuniu 1.

No. 176.

*Sucava, 1431, februarii 6, pergamenă*

*Alessandru celu Bunu hărăzesce monastiril Bistrița uă vamă, uă monastire secundariă, și patru prisece.*

(Archiva Statului)

† Милостю божію азъ рабъ владыки мое го Ісеса Христа Iw Алеандръ воевода. и господина всен молдовлахійской земли. etc. приложих монастырѣ оуспенії прѣсвѣтѣи богородици що естъ на Бистрици где естъ старецъ кур Василе. мыто wt Тазловъ да са дружитъ ка ваковскомъ мытѣ. и еще есмы дали монастырѣ свѣтого Николи где бывъ Хвба и съ селомъ. и съ мали и селищемъ wt Никида. и съ старими хотаромъ. и четири пасѣкы. една естъ оу Боготинъ на Козинъ. а дрѣга естъ на обрѣши Чаркавакы. а третіа на Итыла. а четвертата на оусти Ботни. тое все etc. а на то естъ вѣра нашего etc. сыновъ господствами Иліаша воеводы. и Стецка. и Петра. и вѣра всѣхъ дѣтей нашихъ. и вѣра кояръ нашихъ. вѣра пана Михаила и дѣтей его.— Блачи и дѣтей его.— Жвржа дворника и дѣтей его.— Квачича и дѣтей его.— Жвржа Фратовскаго и дѣтей его.— Дана и дѣтей его.— Исаїа и дѣтей его.— Оунклати и дѣтей его.— Стана вистѣарника.— Чврбы и дѣтей его.— Іаквла вистѣарника и дѣтей его.— Домонквша столника.— Негрила чашиника.— Костица постелника. и вѣра всѣхъ etc. (Formula ordinaria, cu numele vel-logofetului: Нѣгое). оу Сочавѣ. вѣла. февр. 5.

† Cu mila lui D-деу ești robul sătpânu lui mei Jesu-Cristu, Ionu **Alessandru**-vodă, domnul allu totă terra moldo-română, amă adausu monastirii Adormirii Maicii Domnului, care este pe **Bistrița** și unde e starețu kyr **Vasiliu**, ca vama dela Tazlău să atterne de acea dela Bacău; și î-amă mai dată monastirea St. Nicolaiu unde a fostă Huba, cu satul, cu nora, cu seliscea dela Nekidu, și cu hotarul cellu vechi; și incă patru prișe: una la **Bohotinu** pe **Cozia**, alta pe obreșia **Cernăucaș**, a treia pe **Iteulă**, a patru pe ustia **Botnei**; acestea lôte etc., pe credința noastră, și a filorū domniei melle **Iliașu-vodă**, **Stețco**, **Petru** și a tuturor copiilor nostri, și a boierilor nostri: panul **Mihailu** cu copiil, p. **Vîlcea** idem, p. **Jurjă** vornicu idem, p. **Cubelci** id., p. **Jurjă Fratoski** id., p. **Danu** id., p. **Isaia** id., p. **Uncléta** id., p. **Stanu** visternicu, p. **Ciurba** cu copiil, p. **Iacușu** visternicu idem, p. **Domoncușu** stolnicu, p. **Negrilă** paharnicu, p. **Costescu** (séu: allu lui **Coste**)

postelnicū, și toți boierii etc. (incheiarea, cu numele vel-logofétului: **Négoia**). **Sucéva**, 6939, februarie 6.

No. 177.

*Sucéva, 1442, maiu 8, pergamenă.*

Stefanu-voda intăresce monastirii Pobrata 9 case de Tiganj, în prezența fratelui său Petru-vodă și a mai multor boieri.

(Archiva Statului)

† Милостию божию. мы Стефанъ воевода etc. потврдилъ есми. и оукрепилъ штця нашего дланне. и дали есми. нашемъ монастирю. шт Покѣнь. где естъ храмъ. etc. Николы. а. Татар. на имѧ. Иванчукъ и съ братомъ своимъ. и съ оусами члѣдами ихъ. и Иванка съ братомъ. и съ оусами. члѣдами ихъ. Чочанъ съ братомъ. и съ оусею. члѣднио ихъ. и Хрицъ. съ члѣдами своими. Манта съ члѣдами своими. Панасъ съ члѣдами своими. Чинакъ съ члѣдами своими. Шефънъ. съ члѣдами своими. и Тъла ватаманъ. и съ оусами члѣдами своими. ты оуси. etc. а на то естъ вѣра. нашего господства etc. и вѣра възлюбленаго брата. Петра воеводы. и вѣра болѣръ нашихъ. вѣра пана Красти.— Нѣгоя логодета.— Петра Хѣдича.— Аѣмы Браевича дворника.— Юргича и зѣта его пана Фанчи логодета.— Негрилъ.— Баны Оурѣка.— Братъла.— Ивана Баланы.— Аѣмы Лимбѣдѣлича. и брата его пана Мирчи.— Фомы Ворешчака.— Симы дворника.— Костица постелника.— Станчъ Понича.— Аїениша спатара.— Кости вистарника.— Богаша и брата его пана Пашка Нестѣковичи.— Кресту Чорного.— Манвилла Шербича.— Богдана.— Радвла столника.— Боянги комисса. и вѣра въсѣхъ etc. (incheiarea cu numele: Михаил писар). пис Тадоръ. граматик оу Сочавѣ. вѣтъ /вѣна. ман 3.

† Cu mila lui D-деу noi **Stefanu** vodă etc. intărimu și confirmămănu dania părintelui nostru, dându monastirii noastre dela **Poéna**, templul St. Nicolaiu, 9 **Tătar** a-nume: **Ivan-**ciucă cu fratele-seu și toți copiii lor, **Ivan-**co idem, **Ciocianu** idem, **Hrițu** cu copiii lui, **Muntea** idem, **Panasu** id., **Ciunacă** id., **Stefanellu** id., și **Tulea** vătămanul idem;

cară toți să-i fie etc. pe credința domniei melle și a pre-nubitului meu frate Petru-vodă, și a boierilor nostri: panulă **Crăstea**, p. **Négoia** logofétu, **Petru Hudici**, p. **Duma** allu lui **Braia** vornicu, p. **Jurghici** (allu-lui-Jurga), și ginerale seu p. **Oancea** logofétu, p. **Negrilă**, p. **Vană Ureclea**, p. **Bratu**, p. **Ivanu Bâlceniu**, p. **Duma** allu lui **Limbă-dulce** (sic) și frate-seli p. **Mircea**, p. **Toma Vereșciacă**, p. **Sima** vornicu, p. **Costescu** postelnicu, p. **Stanciu** allu lui **Pone**, p. **Dienișu** spataru, p. **Costea** visternicu, p. **Bogușu** și frate-seu p. **Pașco** fiu lui **Nestecă**, p. **Crăstea celu negru**, p. **Manuiliu** allu lui **Serbă**, p. **Bogdanu**, p. **Radu** stolnicu, p. **Bunghea** comisu, și toți etc. (incheiarea, cu numele pisarului **Mihu**) A scrisu **Tadoru gramatică**, **Sucéva**, 6951, maiu 7.

No. 178.

*Tergul de josu (?) 1444, aprile 26, pergamenă.*

Petri-vodă, fiul lui Alessandru celu Bună, hăzăresce monastirii Pobrata patru sălașe de Tiganj.

(Archiva Statului)

† Милостию божию мы Петру воеводы etc. оучинили есмы въ да авшые свѣтопочившаго ридин-твою нашемъ Ялезандра воеводы. и да наше здравые. и дали есмы нашемъ монастирю шт Пократы. где есть храмъ etc. идеже есть егumenъ. Еустатые. и дали есмы томъ etc. четыри чл҃юды Циганы. прѣвъи на имѣ Миквла и съ его чл҃адью всею. и Климанъ etc. и Бизилъ etc. и Славъ etc. да вѣдоут нашеимъ монастирю etc. а на то есть вѣра господствиимъ etc. и вѣра болѣръ нашихъ. вѣра пана Братъла.— Сима. дворника.— Тадера чашника.— Ивана Мингюла.— Никомана.— Юрыя Коупничă.— Стецка.— Давиду столника.— Кости Хришканă. и вѣра всѣхъ etc. (incheiarea, cu numele vel-logofétului. Илын) 8 долномъ тѣзгѣ. вѣтъ /вѣна. ap. кв.

† Cu mila lui D-деу noi **Petru**-vodă etc. pentru sussletul săntu-reposatului nostru părinte Alessandru vodă și pentru sănătatea noastră, amu datu monastirii noastre **Pobrata**, unde este egumenul **Eustatiu**, patru sălașe de **Tiganj** anume: **Micula** cu totă casa lui, **Călimanu** idem, **Bizilă** idem, și **Slavu** idem,

ca să fie monăstirii etc., pe credința domniei melle și a boierilor nostri: panați **Brată**, p. **Sima Vornicu**, p. **Toderă** păharnicu, p. **Ivanu Mănzulă**, p. **Nicomandu**, p. **Iurie Cipeici**, p. **Ștefanu**, p. **Davdu** stolnicu, p. **Coste Hrisanu**, și alții etc. (incheierea, cu numele vel-logofetului: **Hăe**) **Tergulă-de-josu**, 6952, aprilie 26.

## No. 179.

*Suceava, 1472, augustu 19, pergamenă.*

Stefanu celu Mare accordă monastirii Pobrata, pentru trei sate din județul Sucevei Bodesciu, Tătarii și Iurcanii, următorile prerogative: 1. scutella de orice globă domnescă, affară numai de acea cuvenită pentru morți de om și pentru răpire de fete; 2 supunerea absolută la jurisdicțiunea egumenescă fără nici unu ammestecă din partea judeitoru domnesci

(Archiva Statului)

† Милостю божию мы Стефан воевода etc. же даемъ. и даши есми сес лист наш. нашеимъ монастырю. вт Полѣнѣ. идеже ест храм свѣтого Николи на то оу трѣх монастырскихъ селахъ що прислоухають. къ монастырю. именемъ селамъ. Бодесци. и Татарин. и Юрканин. на Побрату. вт сѣчавской волости. а оу тих монастырскихъ. г. селахъ. да не смѣта ходити. ни единъ наш оурадник. ани гловникъ. ани припашар. ани ии никто. вт нашихъ оурадникахъ. да не имают. дрѣгое гловы оугдати. вт тих. г. монастырскихъ селахъ. и вт монастырскихъ людь. тоуако да имают наши гловники оугдати нам наша гловы вт дѣшегвѣстро. и вт колоченїе дивкоу. вт тих монастырскихъ людь вт тих селахъ. а иное гловы. и діло да не имают. ни за великое діло ани за малое и такоже тоти людь. ис таx. трех монастырскихъ селахъ. да не имает. никто вт нацихъ. панохъ и оурадникахъ. сдѣлти ихъ ни оу чем. ане оу которомъ ділѣ. але комоу сѣ оугдит. кривда. аже имает. вт тих людь ис таx селахъ вѣд оу чем. или за великое діло. или за малое. а ини да тѣжуть. и да иштоут ихъ прад егъменомъ кѣто ко (sic) вондуетъ оу храм свѣтого Николи. и прад оурадникомъ его. а иного сдѣла да не имаютъ. николи. ни оу чумъ. але да соудата сами своимъ людь. вт тих трех монастырскихъ селахъ. и да довидают ихъ вт оусемъ. и оу гловахъ. и оу всакихъ винахъ. що коли вѣдет на тих людь чини-

тиск. а ини такожде. да праславхаютъ къ храму свѣтого Николи. оуци оубоги людь. вт тих трѣх селахъ. тое вѣсе вышеписанное. да ест etc. а на то ест вѣра вышеписаннаго мы etc. дѣтени господства. ми. Александра. и Петра. и вѣра вѣсахъ коли наши велики и мали. а на колише etc. (incheierea ordinariă, cu numele vel-logofetului: **Toma**). пис Борнѣк оу Сочавѣк вѣктъ /зецъ/ мѣсица агоуст ал ден.

† Cu mila lui D-деу noi **Stefanu** etc. dămă și amă dată acăstă carte a nôstră monastirii nôstre dela **Poéna**, templul St. Nicolaŭ, pentru trei sate monastirescă, adecă ascultătōrie de monastire, anume satele: **Bodesciu**, **Tătarii** și **Iurcanii**, pe **Pobrata**, in județul **Sucevei**, ca in acelle 3 sate monastirescă să nu cutede a ámpla nici unul din aî nostri vătavă seū globașă, seū pripașari, și nemene din vălavii nostri să nu aibă a lua altă globă dela acelle 3 sate monastirescă, și dela ómenii monastirii, affară numai ca să iea globașă nostri pentru noi glóba ce ni se cuvinte pentru morți de om și pentru răpiri de fete, căte voru occurge dela ómenii monastirescă din acelle trei sate; éră altă glóbă și altă trébă să nu aibe, nici pentru lucruri mari, nici pentru celle mici; de assemenea nemine din vătavă și boierii nostri să nu judece intru nemicu pe ómenii din acelle trei sate monastirescă, éră cei ce se voru crede strimbătățiti intru ce-va, multă seū puțină, de către acel ómen, să aibe a-și căuta dreptate înaintea egumenului ce va fi atunci in acellu templu allu săntului Nicolaŭ și înaintea vătavilor egumenescă, cari să nu aibe intru nemicu unu altu judemai mare peste ei, ci să judece ei singuri pe ómenii loru din acelle trei sate monastirescă și să-i certe și să-i globescă pentru orice vinovăția, pe toti sărmăni ascultători de templul săntului Nicolaŭ; pentru tote aceste supra-scrisse fiindu incredințători domnia mea, și fiu domniei melle Alessandru și Petru, și toti boierii nostri mari și mici, éră pentru mai mare tăriă etc. (incheierea, cu numele vel-logofetului: **Toma**). A scrissu **Borcea**, in **Suceava**, 6980, augustu 19.

## No. 180,

*Hărleū, 1541, iunii 5, hartiă.*

Stefanu-vodă Locustă hărăzește episcopiei dela Radouți nescă viile secuстрate dela spatarul Iurie pentru crima revoltei.

(Archiva Statului)

† Стефан воевод etc. оже даох и помиловах господствоми наш молебник и родитељ кур Митрофан епіскопу<sup>х</sup> радовскии. съ четири и пол фалчи виногради оу воеводи на гора и съ краме и съ всесм доходом. що тоты четири и пол фалчи виногради и съ краме 8 воеводи на гора били Юріев спатарк. и изгубил их whi въ хитательстви. коли въздави гноула единого лотра над главъ господствами. а кто съ поквасит сакрѹшити и раздрати нашего дааніе и милование по нашего живота. таковіи да ест проклѣт etc. пис 8 Хрълові·влѣто /зно/ (recete) мѣсциа юн e.

† Stefanu-vodă etc. éta că amu datu și amu miluitu domnia mea rugătorului nostru părintelui **Metrofanu**, episcopulu de **Radouți**,  $4\frac{1}{2}$  falci de viiă la vodă (sic) in délli, cu pravăllia și cu totu venitul, cari au fostu alle spatarului Iurie și le-a perduț pentru crima trădării, sculându unu hoțu assupra capulu domniei melle; eră cine se va ispili etc. (blăstemul). Scrissu in **Hărleū**, 7059, iunii 5.

## No. 181.

*Huși, 1552, aprile 4, pergamenă.*

Alessandra vodă Lăpușnénul moscenesce averca postelnicul Hrăboru, mortu fără erefi, și o vinde stolnicul Bolea dreptă 1200 zloti tătărescl, care somă o distrebesce apoi pela principalile monastiri pentru suffletul reposatului.

(Archiva Statului)

† Милостію божією мы Алејандру воевода etc. wh тут истинї наш вѣрни пан Тодер Болѣк столник. славиль наимъ право и вѣрною слоуж до час etc. дали и потврдили есмы его wh нас оу нашен земам 8 молдавской едно село на Брэладѣ на имѣ Блжнешии съ мленомъ на Брэладѣ и съ виноградове и съ дворове ѹто тое село на имѣ Блжнешии-кило Мазиноу Хрăборови постельникъ и пакиже полѣна Гасоулова оу сиряцкой лоункоу. и ис приналѣ коупежное ѹто ималь whеца его Жоуржа Хрăборъ комис коу-

пежное wh родителѣ господствами Богдана воеводї и въстахомъ господствомъ азъ сам и продавахомъ тое вишеписаное села на имѣ Блжнешии etc. пану<sup>х</sup> Тодеру<sup>х</sup> Боли столникоу. да една тицау дѣвѣтѣ злат татарскихъ. и възахомъ господствомъ тѣи вишеписаніи пинѣзи. азъ злат татарскихъ. wh Тодера<sup>х</sup> Болѣк столникъ. и господствомъ въстахомъ и сатвориҳомъ памет въ да дашен Мазина Хрăбора постелника. и даохомъ 8 пет монастыръ/е аспри и написахомъ его въ свѣтѣжи жиরѣвник на помѣщикъ. въ пътенской монастырь. и въ Молдавицѣ. и 8 Хомир. и 8 Воронец. и оу Слатинѣ и колико въстали wh тоти вишеписаніи пинѣзи. а господствомъ даохомъ их въ рѣка молебнику<sup>х</sup> и родителю нашему<sup>х</sup> кур Иоаннѣ епіскопу<sup>х</sup> радовскому<sup>х</sup> како да помѣниют и памет да емоу чинят wh год до год дондеже стоят свѣта монастира понеж Мазин Хрăбор постелникъ. wh не ималь дѣти за свои а ни пакиже да вѣнин. али въстали господствомъ за то есмо его продавах и естлю его поминах. и да ест тое вишеписанно село etc. а на то ест вѣра нашего господства etc. синове господствами Іонашко и Богдан и Пактре. и вѣра бояръ машукъ. вѣра пана Мощока дворника — Нѣгое и пана Вѣскана Мовна прѣкалавове хотинскихъ.— Іѡсипа Нѣверица — Алејза Бове . . . . — Іѡна и пана Врѣсти немецкихъ— Вѣскана и пана Індреика новоградскихъ.— Димитра портарк . . . . — Сава постелника.— Мога спатарк — Іѡана вистиарника.— Косте паҳарника.— Індреика столника.— Пашко комиса. и вѣра вѣсах etc. (Incheiarea cu numele vel-logofetului: Мовна). писал Кракален Кѣпотеска писар оу Хоѹсих вѣто/зно/ мѣсциа априле д дне.

† Cu mila lui D-деи noi **Alessandru-vodă** etc. éta că acestu adeveratul credinciosu allu nostru boieru **Toderu Bolea** stolnicu slujindu-ne cu dréptă și credinciosă slujbă, i-amu datu și i-amu intăritu dela noi in terra nostra moldovenescă unu satu pe **Berladu** i-numie **Blănescu**, cu mōra in apa **Berladului**, cu viile și cu curți, și incă **poéna Sasului**, pe lunca **Siretului**, care satu și poénă fură alle postelnicul **Maxinu Hrăboru**, cu acultul de cumpărătură ce avusese tată-seu comisul **Jurjă Hrăboru** dela *talâbi domniei melle Bogdanu-vodă*; și sculându-mě insă-

nu domnia mea amu vindutu acelle locuri supra-scrisse boierului **Tóderu Bolea** stolnicu dreptu 1200 zloți tătărescă banii gata; și apoi sculându-mă erăști dominia mea amu săculu pomenire pentru suffletul postelnicului **Maxinu Hrăboru**, dându 5000 aspri la cinci monastiri, și inscriindu-lu in pomenicul săntului altară la monastirea Putna, la Moldavia, la Homoră, la Voroneț și la Slatina, eră cătă banii aii mai remasă din somma de mai susă, dominia mea i-am dată rugătorului și părintelui nostru kyr Iftimiu, episcopul de Radouți, ca să-lu pomenescă și să-i țină memoria din anu in anu cătu timpă va dură sânta monastire; căci postelnicul Maxinu Hrăboru nu arusese copii ai sei nici altu nemă de pe părinti, și deci a lăsată arerea lui la domnia mea, eră noi amu vindut-o și l-amu pomenit etc. pe credința domniei melle și a filorū domniei melle Ionașcu, Bogdanu și Petru, și a boierilor nostri: panul Moțocu vornicu, p. Négoia și p. Vascanu Movila purcalabii de Hotinu, p. Josefă Veveriță, p. Alessa Bodeiu . . . . p. Ionu și p. Crăstea purcalabii de Némțu, p. Vascanu și p. Andreică purcalabii de Romanu, p. Dumitru portarău . . . . p. Sava postelnicu, p. Mogu spataru, p. Ioanu visternicu, p. Coste paharnicu, p. Andreică stolnicu, p. Pașco comis, și toți etc. (Incheierea, cu numele vel-logofetului: **Movila**). A scrisu **Cracaleu Căpotescu** pisară in Husi, 7060, aprile 4.

## No. 182.

Fără locu, 1567, augustu 22, hărtiă.

Alessandru-vodă Lăpușnénul rennoesce merticulū annuale allu monastiril Pobrata, pentru suffletul lui Petru vodă Rareșu, allu Dómnei Elena (\*), și allu fiului loru Stefanu vodă (\*\*)

(Archiva Statului)

Благодарю зде августу кв. Феодору синь катастри и даёт господину Александру воевода на памят Петру воеводи и господину его. и сыну их Стефану воеводи. и таи денъ ест на рождество Богородицы и присно дѣвѣти Марии.

† 4 боч вин.

† 4 колоди жито.

† 4 колоди слад.

† 4 половицы мед присни.

† 3 злат на потрѣбах.

(Pecete)

(Pe copertă, cu aceeași slovă:) На памят Петра воевода.

In anul 7075 augustu 22 s'a rennoită acestu catastihu de către stăpânul **Alessandru** vodă pentru memoria lui **Petru** vodă, și a domnăsea, și a fiului loru **Stefanu** vodă, eră știua este la nascerea Maicei Domnului pururea-fecioarei Maria:

† 3 buți cu vinu;

† 3 colode (demerie?) de grău;

† 3 colode de orău;

† 3 butoieșe de miere curată;

† 60 zloți pentru cheltuélă.

(Pecete).

(Pe copertă, cu aceeași slovă:) In memoria lui Petru-vodă.

## No. 183.

Fără locu, 1568, augustu 22, hărtiă.

Bogdanu-vodă Lăpușnénul rennoesce merticulū annuale allu monastiril Pobrata, pentru suffletul lui Petru-vodă Rareșu, allu Dómnei Elena, și allu fiului loru Stefanu vodă.

(Archiva Statului).

† Благодарю зде августу кв. Феодору синь катастри и даёт господину Александру воевода на памят Петру воеводи и господину его. и сыну их Стефану воеводи. и таи денъ ест на рождество Богородицы и присно дѣвѣти Марии.

† 4 боч вин.

† 4 колоди жито.

† 4 колоди слад.

† 4 половицы мед присни.

(Pecete mică de ânnellu)

In anul 7076 augustu 22 s'a rennoită acestu catastihu de către stăpânul **Bogdanu** vodă pentru memoria lui **Petru**-vodă și a domnăsea și a fiului loru **Stefanu** vodă, eră știua

(\*) Zugrumată din porunca lui, precum vezi Woycicki, *Biblioteka statystyczna*, t. 6, p. 65. (\*\*) Suplantată de către dénsu, precum vezi *Letopis*, t. 1, p. 176.

este la nascerea Maicii Domnului pururea-fecioarei Marja:

- † 4 buți cu vină;
  - † 3 colode (dimerlie?) de grâu;
  - † 3 colode de orz;
  - † 4 butoieșe de miere curată,
- (Pecete mică de ănnellū)

No. 184.

Suceava, 1580, iulii 19, hărtia.

Iancu-vodă Sasulă, fiului lui Petru-vodă Rareș, întăresce monastirii Pobrata satului Potropopeni

(Acestă documentă, remarcabilă mai cu seamă prin subserierea logofetului Stroiei, se află în Archiva Statului).

† Iw Iancu voievoda etc. дадох и помиловах наша молка свѣтлаа монастиръ въ Побрата идежъ естъ храмъ etc. Николаю. съ единъ село на Сирѣтѣ на имѣ Потропопеніи. и съ млини 8 Сирѣтъ. что тутъ село на имѣ Потропопеніи на Сирѣтъ было данъ свѣтѣни монастиръ въ Побрата и въ родитѣльѣ господствами Петра воевода покоянаго. како да естъ etc. писъ 8 Свѣтѣла вѣто 1580. (Pecete) † Стронч логфт свѣдѣтелъ и ржка моя зде. И азъ Яндрею трети логфт свѣдѣтелъ и ржка моя зде. Феофан митрополитъ земли Мѡладавской свѣдѣтелствва въ семъ и власију ржкъ. Генрге епископъ радвскіи свѣдѣтелствва въ семъ и власију ржкъ.

† Ionă Iancu vodă etc. amă dată și omă miluită rugări noastre sănătății monastirii **Pobra-**  
**ta**, templului St. Nicolai, unu satu pe **Siret**,  
care satu i-a fostu dată și părintele domniei melle reposatului Petru-vodă; ca să-i fie etc.  
Scrisu in Suceava 7088 iunii 19. (Cu mâna uricarului:) † Stroieci marele logofetă a învețătu. † Mihăilescu. (Iscăllită cu littere latine) Stroieci logofet 19 (iunii) anno 1580.

No. 185.

Iași, 1583, augustă 4, hărtia.

Petru celu Schloppă hărăzește monastirii St. Sava de lōngă Jerusalemă unu locu de facută biserică.

(Acestă documentă, pré-interessante prin iscălliturile săle, se află la Archiva Statului)

† Въ имѧ ѿтца и сына и свѣтого Ах. се оу-  
ко мы рабъ владыки моего Іисуса Христа. поклонникъ  
свѣтѣни троици Iw Петру воевода. etc. господаръ  
земли Мѡладавлѧи. аже прїндѡша предъ памъ etc.

наши молебнци свѣщенноносици въ монастирѣ свѣтого Сава вънъ Іерусалима. и оумолиша наше гос-  
подство дати и помиловать ихъ съ единъ мѣсто са-  
варѣти свѣтѣ церкви. тѣмже по ихъ ежъ добрѣмъ дѣ-  
лѣ слово. прославъ сердце господствами etc. тогъ дѣла-  
ма свѣтѣвалахъ съ ѿтцемъ etc. Феофаномъ митро-  
политомъ сѹчавскимъ. и Генргеемъ епископомъ радовскимъ.  
и съ всѣго нашего свѣтѣта etc. помиловахъ etc.  
свѣтого Сава etc. съ единъ домове сѫтвореныхъ въ на-  
ше господство оу тѣрѣ Iașw и съ мѣсто того до-  
ма etc. кѹпихъ господствамъ того мѣсто за седемъ  
тиѣци аспри пинѣзи готови господарскии. въ жена  
Борчи въ Iaș. ежъ по миниескомъ weraagъ зовомаа  
Макрина. и въ душка еи киѣгинѣ Корпачѣ. тѣмже  
аџи кто покситса etc. (Blăstemul) † писъ оу Ia-  
sw вѣто 1583 мѣсица ав. 8: † Самъ господинъ вѣ-  
лѣлъ. (Pecete de ănnellū, și iscălliturile:) Извамъ ме-  
на домниа меле. И азъ Сtronch логфт свѣдѣтелъ и  
ржка моя зде. И азъ Яндрею трети логфт свѣдѣтелъ и  
ржка моя зде. Феофан митрополитъ земли Мѡладав-  
ской свѣдѣтелствва въ семъ и власију ржкъ. Генрге  
епископъ радвскіи свѣдѣтелствва въ семъ и власију ржкъ.

† In numele Tatălui, Fiului și alii Sântului Spiritu, etă noi robulu stăpânului mei Jesu-Cristu, adoratorul sănătății Trinității, Ionă Petru vodă, domnul ţerrei moldo-române, venindu inaintea noastră rugătorii nostri ieromonaci dela monastirea St. Sava de lōngă Jerusalemu, sollicitându dela domnia noastră de a le da și de a le milui unu locu unde să-și facă uă biserică; deci, cuvintul loru despre saptă bună luminându anima domniei melle, ne-am consultat cu părintele Teofanu mitropolitul de Suceava, și cu George episcopul de Radouți, și cu totu consiliul nostru, și amă grațiată acea monastire St. Sava cu nesce case zidite de către domnia noastră in tărgul Iașiloru, pe locul ce-lu cumpărăsemu domnia mea dreptă 7000 aspri bană gata domnesci dela nevăsta lui Boreea dela Iași, numită in călugăriă Macrina, și dela fiă-sea nevăsta lui Corpaciu; eră cine se va ispiti etc. (blăstemul.) Scrisu in Iași, 7091, augustă 4. Insuși Domnul a porun-  
ciu. (Iscăllitura Domnului, românescă:) Извамъ  
мена домниа меле. (Celle-Galte iscălluri,

slavonesce:) Si eū **Stroieci** logofetă martură, pus' amă mână mea aici. Si eū **Andrei** allū 3-lea logofetă martură, pusu-mă-amă mână aici. **Teofanu** mitropolitul ţerrei **Moldovei** mărturisescă despre acăsta cu mână propria. **George** episcopul de **Radouți** mărturisescă despre acăsta cu mână propria.

### Documente inedite române.

No. 186.

*Ustia (Podolia), 1615, februarii 11, hartiă.*

Elisabeta, văduva lui Ieremia vodă Movilă, înțărescă ex-purcalabulu Alessa Musteță satului Iurcenii, lăsătă lui prin testamentă decătre Maria, mama lui Ieremia-vodă, a hatmanului Isacu Balica și a logofetesei Elene.

(Acestă documentă, pră-interesante pentru genealogia Movileștilor, se află în Archiva Statului. Pe cetea Domnei Elisabete prezintă uă cruce cu șesă aripe și impregnată inscripționată: *госпожда елизавета*).

† ИЕЛИЗАВЕФТА гospожда свѣтопочившаго (домна санти-reposatului) ЕРѢМІИ МОГИЛІИ ви-  
вада. мъртвнисим къз аистъ а постъ скрисоре. към  
а венитъ діннанта постъ. славга постъ кредитинчъсъ  
ЯЛЕЗІЯ МѢСТАЦЪ че аз фост пирклав. къз запис  
де мъртвріе. дела дъминѣен ѹпънѣса(\*) кътрана ма-  
ка ръпънсатъзі домнъзі міес. ЕРѢМІИ водъ ша  
постъ. дъминѣзъзъ в поменѣскъ. мъртвнисидъ към  
дъминѣен слав мълостнвнте де вънъ вое да мортъ дъ-  
мисале ши лаз мълвит къз, вънъ сат анъме ЮРЧЕНН  
и цинътъзъ СОРОЧЕІ ка съз фіе поманжъ пинтъзъ  
съфлетъзъ. дъмисале. ши а фіюзі дъмисале И-  
сак Балика хетман. деу ной възинъзъ ачел да-  
пие а дъмисале. майчен постъ а Могилое карѣ  
маи със скрием. дінрекатам ши пре фѣзъ дъмисале  
ѹпънѣса Илѣна логофетъса ши дъминѣен ашиждире  
а мъртвниситъ діннанта постъ към  
цие къз адееврат ши аз азит пре дъминѣен вънъзъ  
а зъмъзит пре пирклава ЯЛЕЗІЯ ши пре фемъзъ  
дъмисале НЕКША къз ачел сат че маи със застъ скри-  
нон ашиждире пинтъзъ славжъзъ дінрѣтъзъ че аз слав-  
жит ЯЛЕЗІЯ МѢСТАЦЪ домнъзі постъ ЕРѢМІ-  
ІИ водъ ашиждире ши фіюзі постъ КОСТАНТИН  
коноводъ. фѣкътъзъ ши кои аистъ скрисоре де мър-  
твріе ши де кредитинца. ка. съз фіе азі ачел сат ЮР-  
ЧЕНН мошіе дн вънъ азі ши къконилор азі ши а

тоатъ рѣда азі. ши ка съ авем аі да ши 8рик пре  
ачел сат че маи със скрием. ши дінтръ ачѣа аз фост  
ши аі ношри чинистиці ши кредитинчоши комрі СИМИ-  
ДОН СТРОИЧ вистарник ши НИКОЛРЬ ПРЪЖЕ-  
СКБЛ вистарник ши БИТОЛТъ логофетъ. ши  
ДИМИЯ камъшва ши шалци комрі мълци пре маі ма-  
ре мъртвріе пъсам ши пећѣта постъ кътрана аистъ  
а постъ скрисоре а постъ ка съз щїе. в єСТІЮ  
влѣтъ 1615 фев аі. (Pecete) (Iscalliti:) † Аз ЕЛИ-  
ЗАВЕФТА †. † БИТОЛТ логофет . . . . Аз ДѢ-  
МИТРъ БОХОШ писах (амъ scrisu).

No. 187.

*(Tergovisice?), 1622, hartiă.*

Țiganul Dumitru se vinde cu toate ale selle ne-  
guțitorului Stanu, pentru următorul preț: 1 callă,  
600 bani, 20 ocale de ferru in valore de 300 bani, și  
părechiș de foj in valore de unu galbenu, și încă 6  
galbini cu cari s'a rescumperat de năpastea unui Turc.

(Archiva Statului)

† Скриам ез ДѢМИТРъ ЦІГАНЧЛ фічоръзъ аз  
ЕРѢМІЕШ. ачеста аз міес զапіс към съ се щіе къ  
мам вънъзът ез къз фамъе мѣш къз тотъзъ  
жъпънъзъ СТАН негвцторюл ут ТРЫГОВІЦ. де а  
мѣ вънъ все. към съз фіе ЦІГАН де мошіе. ши де  
стръмошіе. ши мам вънъзът дерепт вън кал ші  
дерепт. х де вані ші міас дат хіеръ. к.  
шіа дерепт т де вані. де міам фѣкът чо-  
кане. ші міас дат в пирѣкіе де фоі дер-  
епт вън глахінъ. ші аз фост мълци шамені въні  
кънд ам фѣкът ачѣстъ токмѣзъ. ші мъртвріи. АН-  
ДРЕІ. ут ДРЯГОСЛЬВІІ. і ІЛІЕ. і КРАЧЕІ кла-  
дэрар. і СТАН клаудэрар. і ШЪРБАН. і ГРОСЧЛ. і  
СТАНЧЛ ут КРЪСТИЕНІ. і СОПРѢ ут МИХ-  
НІЕШ. і СЪРБЧЛ. і НІКЧЛІІ ДІНГІЛІЕ ут ТЪБ-  
ЛІЕШ. і БРІТ. РАШІ. і ФАНЧЕІ. і НЕКШІЧЛ. і РА-  
ПІА ЦІГАНЧЛ вънъзъ аз ДѢМИТРъ ЦІГАНЧЛ ши  
матъшъза. ші аз фост ачѣші шамені въні а ачѣстъ  
токмѣзъ. към съз токмѣт де а азі вънъ вое съз фіе  
ЦІГАН аз СТАН негвцторъзъ. ші вън ші фамъе азі  
ші ам скриам ез УДРІЩЕ гръмътік . . . . влѣтъ  
1622. ши фѣрж ачѣші болі че сънту маі със скриші а м  
маі азат ез ДѢМИТРъ ЦІГАНЧЛ. 8г. в. де  
мам пакътит де вън Търкъ де че міас къзът  
а съпърз. (Peceti).

(\*) Maria, precum o numesce crisovală de înălțită de la Radu-vodă, Iași, 1616, octombrie 2.